

DET KONGELIGE FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

Se liste

Deres referanse

Vår referanse
200900082-/MEA

Dato
. januar 2009

Offentlige anskaffelser - bruk av hasteprosedyre som følge av finanskrisen

Den 14. januar kom EFTAs overvåkningsorgan (ESA) med en pressemelding¹ som åpner for utvidet bruk av hasteprosedyren ved begrensede anbudskonkurranser som følge av finanskrisen. Meldingen samsvarer med en liknende uttalelse fra EU-kommisjonen den 19. desember 2008², som igjen er en oppfølging av Europarådets krisevedtak tidligere i desember.

Bruk av hasteprosedyren innebærer i praksis at tiden fra kunngjøring av konkurranse til signering av kontrakt kan reduseres fra ca. 80 til ca. 30 dager. Fornyings- og administrasjonsdepartementet ønsker med dette å redegjøre for denne muligheten.

Forskrift om offentlige anskaffelser og forholdet til ESAs uttalelse

Forskrift om offentlige anskaffelser innebærer at det ved begrensede anbudskonkurranser normalt går minst 70 dager fra kunngjøring av en konkurranse blir sendt til fristen for å inngi tilbud utløper. Dette siden fristen for mottak av forespørsler om å delta skal være minst 30 dager og fristen for mottak av tilbud fra de som er kvalifisert og utvalgt skal være minst 40 dager (jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 19-2). Etter at oppdragsgiver er valgt, må leverandøren i tillegg gi de øvrige tilbyderne rimelig tid til å fremme eventuelle innsigelser til prosessen. I praksis

¹ ESAs pressemelding kan leses her:

<http://www.eftasurv.int/information/pressreleases/2009pr/dbaFile15875.html>

² Kommisjonens pressemelding kan leses her:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/2040&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>.

vil det derfor gå minimum ca. 80 dager fra kunngjøring av konkurransen til kontrakt kan underskrives.³

Forskrift om offentlige anskaffelser § 19-5 åpner for å kutte disse fristene vesentlig, dersom det *„i hastetilfeller er umulig å anvende fristene i § 19-2 (minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse)“*. ESA har i den nevnte pressemeldingen sagt at: *„...the exceptional nature of the current economic situation can justify the use of the accelerated procurement procedure..“*. Det sies videre: *„A presumption of urgency should therefore apply throughout 2009 and 2010 for all major public projects.“* ESA mener altså at finanskrisen er av en slik karakter at den kan rettferdiggjøre bruk av hasteprosedyre, og åpner for redusert tidsbruk ved begrensede anbudskonkurranser både i 2009 og 2010.

Innkjøp over EØS-terskelverdiene

Hasteprosedyren er del av regelsettet for kjøp over EØS-terskelverdiene (for eksempel anskaffelser i bygg- og anlegg på over 41 millioner kroner⁴). Bruk av denne prosedyren betyr følgende:

- Offentlige oppdragsgivere må lyse ut på DOFFIN-databasen og gi interesserte leverandører minimum 10 dager til å melde sin interesse.
- De leverandørene man vil gå videre med, må så få ytterligere 10 dager til å utforme tilbud.
- Etter at innkjøper har bestemt seg for hvilken leverandør man vil inngå kontrakt med, må konkurrentene få rimelig tid til å fremme eventuelle innsigelser til prosessen.

Innkjøp under EØS-terskelverdiene

For anskaffelser under EØS-terskelverdiene gjelder våre nasjonalt fastsatte regler. Disse inneholder ikke minimumsfrister. Oppdragsgiverne har dermed større frihet til å fastsette hvilke frister som skal gjelde i forhold til anskaffelsens art, størrelse og kompleksitet. Fristene må imidlertid gi leverandørene *„tilstrekkelig tid“* til å innhente nødvendig dokumentasjon, og foreta nødvendige undersøkelser og beregninger.

³ I ESAs pressemelding opereres det med andre tidsfrister enn det som følger av den norske forskriften. Dette skyldes at anskaffelsesdirektivet (2004/18/EF) åpner for at fristen for mottak av forespørsler om å delta i en begrenset anbudskonkurranse, kan kuttes fra 37 til 30 dager dersom kunngjøringen sendes elektronisk. Siden alle kunngjøringene sendes elektronisk fra DOFFIN til TED-databasen, opererer den norske forskriften kun med en 30-dagers frist. Videre viser ESAs pressemelding til en karenperiode på 10 dager fra valg av leverandør til signering av kontrakt. Denne fristen følger av det nye håndhevelsesdirektivet (2007/66/EF). Dette direktivet er foreløpig ikke gjennomført i norsk rett, og den norske forskriften om offentlige anskaffelser opererer derfor i dag kun med et krav om at oppdragsgivers beslutning skal meddeles de øvrige deltakerne i *„rimelig tid“* før kontrakten inngås.

⁴ Alle terskelverdiene kan leses her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/Tema/konkurransopolitikk/Listeside-konkurransopolitikk/regelverket-for-anskaffelser/nye-terskelverdier.html?id=414970>

Enkelte presiseringer

Vi presiserer at adgangen til utvidet bruk av hasteprosedyre kun gjelder dersom man benytter prosedyreformen begrenset anbudskonkurranse. Det er videre viktig å merke seg at oppdragene fortsatt skal kunngjøres, og det er like viktig som ellers at kravene til konkurranse og likebehandling ivaretas.

ESAs uttalelse er knyttet til finanskrisen og "*all major public projects*" og "*major public investment projects*". Det mest nærliggende eksempelet på anskaffelser som faller innenfor ESAs fortolkning av regelen om hasteprosedyre, er tiltakene som vil følge av den varslede tiltakspakken fra regjeringen. Også andre anskaffelser med klare sysselsettingsstimulerende effekter må antas å gi grunnlag for bruk av hasteprosedyren.

Med hilsen

Jan A. Halvorsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Pål Hellesylt
avdelingsdirektør

Adressater:

Statsministerens kontor

Departementene

Fylkesmennene

KS – Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon

NHO

HSH

LO

YS

Fagforbundet

Akademikerne

Arbeidsgiverforeningen Spekter

NITO

Unio